

Webjörn Ingenjörskonsult AB

Från :

Webjörn Ingenjörskonsult AB
Mats Webjörn
Solhemsbackarna 75 A
163 56 SPÅNGA

Till :

Centerpartiet
P-O Eriksson
Riksdagen
100 12 STOCKHOLM

Tel : 08 - 761 42 60, 010 - 694 30 25

Fax : 08 - 795 87 97

SVERIGE SKA BLI LEDANDE PÅ MILJÖTEKNIK

Jag har med stort intresse läst din artikel i Ny Teknik nr 9 i år med ovanstående rubrik. Din analys av småföretagandets betydelse för innovationer inom miljöområdet, samt behovet av stöd för att nå ut på marknaden, anser jag helt riktig. Tyvärr finns det goda skäl att tro att det enda *Delegationen för miljöteknik* kommer att kunna prestera är fagra uttalanden som ej kommer att resultera i några kraftfulla genombrott på miljöområdet, eller att få Sverige ledande på miljöteknik. Orsaken till mitt tvivel är följande :

Jag arbetar ihop med Verax, ett innovations företag i Värmland, som i början av 1960-talet tog fram en helt ny typ av rörflänsförband (se bifogad broschyr) kallade VCF, Verax Compact Flange. Konstruktionen har sedan dess stegvis förbättrats fram till dagens version som bygger på banbrytande kunskaper inom material och hållfasthetslära, samt utnyttjar spets teknik från svensk industri. Det är med andra ord en mekanisk high-tech produkt.

Detta flänsförband är helt överlägset konventionella standardflänsar då VCF grundprincip är att det är starkare än anslutande rör. Detta gör att förbandet ej kan börja läcka eller haverera. Detta har också verifierats genom ett stort antal oberoende försök och teoretiska studier, och denna kunskap har nu lett till att studenter på universitet i USA, England och Japan undervisas om teorin bakom VCF.

Med detta som grund vågar jag påstå att VCF är en överlägsen konstruktion som **väsentligt** bidrar till en bättre miljö genom att **eliminera** utsläppen från rörledningar med flänsförband (enligt Oljedirektoratet i Norge beror 30% av gasläckagen i offshore på läckande flänsar). Trots detta vägrar vissa myndigheter fortfarande efter 33 år att acceptera VCF, trots att de finns installerade i svenska kärnkraftverk (SKI godkänner VCF) och ångturbiner från ABB-Stal (intern rörledning behöver ej godkännas av myndighet).

Vi har därför under lång tid letat efter ett projekt (raffinaderi, pappersbruk e.dyl.) för att kunna visa på VCF tekniska, ekonomiska och miljömässiga fördelar. Detta var därför med stort intresse vi -91 läste om Scanraffs utbyggnad. Vad som sedan följde har jag sammanfattat nedan.

910812 : Regeringen (s) medger att koncernbidrag från OK Petroleum AB och Norsk Hydro-koncernen till Scanraff skall anses som avdragsgill kostnad för givaren och skattepliktig intäkt för mottagaren. Pengarna skall användas för investeringar i miljövänligare teknik. "Det tryggar arbetstillfällena och gynnar miljön" enligt ett tal av Erik Åsbrink i Kungälv.

911126 : Presentation av VCF för Scanraff / Peter Just.

- 930226 : Statens Naturvårdsverk skriver i ett remissvar angående Scanraff bl.a. "Bolaget skall för att minimera utsläppen av kolväten välja sådan utrustning så att så täta enheter som möjligt erhålls. Detta omfattar val av *bästa möjliga teknik* i fråga om flänsar, ventiler ...".
- 930615 : Koncessionsnämnden beslutar (nr 72/93) att medge utbyggnad av Scanraff med två villkor, där det andra säger "Bolaget skall för att minimera utsläppen av kolväten välja sådan utrustning så att så täta enheter som möjligt erhålls. Detta omfattar val av *bästa möjliga teknik* i fråga om flänsar, ventiler ...". Dvs man tar Naturvårdsverkets text ordagrant.
- 930707 : Samrådsmöte mellan Scanraff och Länsstyrelsen Göteborg. I protokollet framgår klart att man har avsevärda problem med läckage i konventionella flänsförband då "man kommer att till 70% svetsa in ventiler och därigenom avsevärt reducera antalet flänsförband". Att detta innebär enorma risker (man måste vid reparation eller byte i så fall skära bort ventilen med svets eller kapmaskin mitt i ett raffinaderi) och kostnader vid underhåll nämns inte. Till detta sägs "Andra flänsar avses också reduceras så långt som möjligt av bl.a. miljöskäl. Rör sig dock sammantaget om en minskning av antalet flänsar med c:a 10% i denna del. (Primärt är det en säkerhetsåtgärd)". Ånyo framstår problemen med konventionella flänsar. Notera att 90% kvarstår oåtgärdade !
I sammanfattningen sägs att "den sena hanteringen hos KN försatt bolaget i en situation där man för vissa enheter - med lång leveranstid - redan måst placera beställningar innan KN's beslut, varvid samråd i egentlig mening försvåras i icke oväsentlig mening. Länsstyrelsen anser dock att bolaget i betydande utsträckning ändå gjort ansträngningar i miljömässigt riktig riktning. För de enheter vilka ännu ej införskaffats bör dock bolaget enligt Länsstyrelsen, i enlighet med Koncessionsnämndens beslut, vid upphandling särskilt betona miljöaspekterna."
Alternativ konstruktion av flänsförband nämns inte.
- 930809 : Presentation av VCF för Koncessionsnämnden / Bertil Sjölander.
- 951026 : Eftersom Scanraff avser att använda konventionella flänsförband, och vi kan visa att VCF är och har varit *bästa möjliga teknik* överklagar vi handläggningen av ärendet hos Länsstyrelsen "då vi anser att den inte uppfyller Koncessionsnämndens beslut",.
- 951109 : Länsstyrelsen avslår med motiveringen att i "val av bästa möjliga teknik" ligger en värdering enligt 5§ miljöskyddslagen om miljönytta kontra kostnad och ekonomisk verkan i övrigt. Länsstyrelsen framhåller ett antal faktorer kring VCF som skulle innebära problem för Scanraff, dessutom anser man att Scanraff numera klarar av att dra konventionella flänsförband så att dessa blir "mycket täta" (vad är *mycket* ?). Slutligen sägs att "samrådsförfarandet i sig kan dock inte leda till något överklagbart beslut" varför vår skrivelse inte föranleder någon åtgärd. Dock kan Länsstyrelsens beslut på vår skrivelse överklagas till Koncessionsnämnden.
- 951119 : Vi överklagar hos Koncessionsnämnden Länsstyrelsens beslut och ger följande inledning
" Undertecknad överklagar härmed rubr. Länsstyrelsens beslut med diarienummer: 2411-20934/95 och yrkar att erforderliga åtgärder vidtagas så att andra villkoret i

Koncessionsnämndens för miljöfrågor direktiv enl dess beslut 1993-06-16 nr 72/93 blir uppfyllt."

Därefter följer en beskrivning av VCF som *bästa möjliga teknik*, ett referat av presentationen hos Scanraff om VCF, samt en analys av protokollet från samrådsmötet som visar att Scanraff var väl medveten om problemen med konventionella flänsar, men ändå **underlåtit att redogöra för alternativen vid samrådsmötet**.

951124 : I ett brev från Länsstyrelsen till Koncessionsnämnden skriver man "Ett beslut kan överklagas av den beslutet angår om det gått honom emot och om beslutet kan överklagas. Länsstyrelsen anser inte beslutet, om det kan överklagas, har gått Webjörn emot på så sätt som ger honom rätt att överklaga beslutet".

960131 : Koncessionsnämnden avslår med motiveringen att "samrådsförfarandet i sig inte kunde leda fram till ett överklagbart beslut". "Detta beslut får ej överklagas".

Vi har ingenstans krävt att Scanraff skall använda VCF-förband. Vi har endast krävt att Länsstyrelsen skall upphäva sitt tidigare beslut och tillse att uppställda villkor ("... *bästa möjliga teknik* ... ") blir uppfyllda. Hur väl Scanraff uppfyller *bästa möjliga teknik* avseende övriga delar, dvs ventiler, pumpar, kompressorer osv kan vi inte uttala oss om, men vi tillåter oss betvivla detta.

Sammantaget visar detta på ett synnerligen märkligt förfarande vid miljöprövning av en verksamhet.

- Det är sökanden som avgör vilken utrustning/teknik som skall presenteras vid samrådsmötet
- Länsstyrelsen gör ingen egen kritisk granskning
- Koncessionsnämnden följer inte upp att dess villkor uppfyllts.
- Besluten går inte att överklaga även om det senare går att påvisa att KN's villkor inte uppfyllts.

Vår erfarenhet är därför att största hindret för svensk industri att bli världsledande på miljöteknik är svenska myndigheter. Tydliga miljökrav (se Scanraff) och samordning av upphandling kommer därför ej att leda någon vart förrän dessa myndigheter slutar att motarbeta införandet av ny teknik.

Vi är dock mycket glada över din positiva inställning till innovations företagande, och skulle se fram emot att närmare få presentera våra erfarenheter och förslag till förändringar vid ett möte.

Vänligen

PS. Kontakta gärna Göran Hamne på Exportrådet för att få en bild av exportmöjligheterna

Kopia till Anna Lindh, Miljödepartementet
Sten Haage, Ny Teknik